

Kumla kommun
livslangtlarande@kumla.se

2023-02-22

1 (7)

Dnr 2019:5616

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolors arbete med lärande för hållbar utveckling vid Kumlabyskola 7-9
i Kumla kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolors arbete med lärande för hållbar utveckling vid Kumlabyskola 7-9. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 3 maj 2022, dnr 2019:5616.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Kumlabyskola 7-9 senast den 1 december 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Kumla kommun har inkommit med en sådan redovisning.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Rektors styrning för samsyn, delaktighet och samverkan i arbetet med lärande för hållbar utveckling

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Rektors styrning för samsyn, delaktighet och samverkan i arbetet med lärande för hållbar utveckling

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla arbetet med att skapa en gemensam förståelse för hur skolan ska arbeta med lärande för hållbar utveckling så att den omfattar alla lärare och att arbetet därmed kan genomsyra utbildningen i sin helhet.

Av huvudmannens redovisning framkommer att rektor, ledningsgrupp och förstelärare tillsammans drivit ett utvecklingsarbete där fokus ligger på att lärarna som arbetar på Kumlabyskola ska utveckla en samsyn för hur de ska arbeta med lärande för hållbar utveckling. Vidare står det i redovisningen att skolan ska utveckla en samsyn om vad ämnesövergripande arbete innebär och hur skolan ska arbeta ämnesövergripande. Via gemensamma temadagar och ämnesövergripande samarbeten arbetar personalen på skolan för att hållbar utveckling och elevdemokrati ska genomsyra skolans verksamhet. Lärarna har fått ta del av filmer och texter hämtade från Skolverket om lärande för hållbar utveckling. De har också haft diskussioner i sina arbetslag samt haft pedagogiska träffar som sedan har redovisats för övriga lärare. Dessa redovisningar har sedan legat till grund för framtagandet av en utvecklingsplan för Kumlabyskola 7-9. Utvecklingsplanen innehåller tre prioriterade utvecklingsområden, elevdemokrati och hållbar utveckling, EU-ambassadörsskola samt Erasmus+ (ett digitaliseringsprojekt).

Verksamhetens kvalitet har enligt redovisningen bland annat utvecklats genom att rektor kan se att det finns ett intresse hos lärarna att arbeta tematiskt och ämnesövergripande med fokus på lärande för hållbar utveckling. De effekter som eventuellt förväntas på längre sikt är att alla elever har utvecklat en förståelse för vad som menas med en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling samt att de har fått verktyg för att kunna leva och verka i ett framtida samhälle på ett hållbart sätt.

Ytterligare åtgärder som planeras är att ta fram rutiner för att skolan kontinuerligt ska kunna arbeta med lärande för hållbar utveckling. Det är ett arbete som kommer att ingå i skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolan planerar också för att utveckla samarbetet med skolans samtliga skolformer, lokalvårdare, fastighetsskötare och måltidspersonal i arbetet med lärande för hållbar utveckling.

Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver kartlägga vilket behov av kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling som finns bland samtliga lärare samt erbjuda kompetensutveckling utifrån vad kartläggningen visar.

Av huvudmannens redovisning framkommer att rektor har kartlagt behovet av kompetensutveckling hos var och en av lärarna samt vilka delar av de 17 globala målen i

Agenda 2030 som lärarna använder i sin undervisning. Kartläggningen visade på ett varierat resultat gällande behovet av kompetensutveckling och analysen visar att det är stora skillnader bland lärarna gällande deras kunskaper om lärande för hållbar utveckling. I analysen framkommer det även att de lärare som uttryckte större förståelse och kunskaper kring Agenda 2030 och de 17 globala målen var de lärare som undervisar i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena. Utifrån resultaten av kartläggningen har lärarna fått ta del av intern kompetensutveckling genom filmer och texter från Skolverket om lärande för hållbar utveckling. Pedagogerna på Kumlabyskola har suttit i sina respektive arbetslag samt även gemensamt i grupper under pedagogiska träffar och haft diskussioner som sedan har redovisats.

Enligt redovisningen har verksamhetens kvalitet utvecklats genom att ett gemensamt intresse skapats samt en start till en gemensam förståelse i lärarkollegiet på Kumlabyskola 7-9. Eventuella effekter som förväntas på längre sikt är att lärarna utvecklar en grundtrygghet och kunskaper så att lärande för hållbar utveckling är en naturlig del i undervisningen.

Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor och lärare behöver utveckla arbetet med att ge eleverna möjlighet till delaktighet och inflytande, genom demokratiska arbetsformer, i undervisningen och i utbildningen som helhet.

Av huvudmannens redovisning framkommer att Kumlabyskola ansökt till EU:s *Embassadörskoleprogram med syftet att dels skapa ökat intresse och kunskap om EU samt att möjliggöra ett ökat fokus på elevdemokrati*.

Skolan har planerat in övergripande temadagar under nuvarande läsår samt läsåret 23/24 med utgångspunkt i elevdemokrati. I projektet EU-ambassadörsskola utsågs det även juniorambassadörer som tillsammans med seniorambassadörer kommer planera aktiviteter för skolans elever under läsåret. Det handlar bland annat om att strukturera klassråd, elevråd och matråd, samt ge eleverna inflytande över aktiviteter på temadagar. Vidare kommer de på skolan att arbeta med begreppet elevdemokrati utifrån både ett lokalt och globalt perspektiv via projektet EU-skolambassadörsprogrammet.

Skolan har i sin utvecklingsplan (som nämnts ovan) tagit fram delmål där varje elev på Kumlabyskola 7-9 bland annat ska få ökad förståelse för den demokratiska arbetspro-

cessen genom fungerande klassråd med dagordning, ordförande, sekreterare och protokoll. Klassrådet ska möjliggöra att eleverna upplever att de har inflytande över sin utbildning och sin arbetsmiljö. Rektor har också säkerställt genom utvecklingsplanen att lärarna får intern fortbildning genom kollegialt lärande kring ovannämnda utvecklingsområde. Detta sker genom att pedagogerna under hösten 2022 delger varandra i arbetslagen goda exempel på hur eleverna kan få inflytande och känna ökad delaktighet över sina studier. Vidare kommer pedagogerna på Kumlaby 7-9 under våren 2023 aktivt pröva olika metoder och exempel som de fått ta del av via sina kollegor.

Enligt redovisningen har verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet genom att rektor nu kan se att det genomförs klassråd i samtliga klasser och att elevrådet från september månad och fram till nu har haft full representation. Hittills har ordförandeskapet vilat på rektor men till våren 2023 är det beslutat av elevrådet att en elev från årskurs 9 ska axla ordförandeskapet och att sekreterarrollen ska vila på en elev i årskurs 8. Effekter som eventuellt förväntas på längre sikt är att alla elever på Kumlaby skola 7-9 har utvecklat en förståelse för vad som menas med demokratiska arbetsformer och att de via enkäter och kartläggningar ger uttryck för att de upplever reell delaktighet och inflytande i sin undervisning och i utbildningen som helhet.

Rektor har gått igenom Skolinspektionens beslut med elevrådet och klasserna har också gått igenom beslutet i samband med klassråd.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Beslutsfattare
Signerat av: Roland Fallström

X Ann Edvinsson

Föredragande
Signerat av: Ann Edvinsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolinspektionens hemsida: \[Skolinspektionens hemsida: Skolinspektionen.se\]\(https://skolinspektionen.se/arbete-med-larande-for-hallbar-utveckling\)](https://skolinspektionen.se/arbete-med-larande-for-hallbar-utveckling)

Bilaga 2: Författningsstöd

Bedömningsområde: Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 9-10 §§ samt 4 kap. 4-7 och 14 §§ skollagen (2010:800)

Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) inklusive kursplaner i grundskolans ämnen (Lgr 11)

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag och Varje skolas utveckling

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen (SKOLFS 2011:19)

Bedömningsområde: Lärares kunskaper om lärande för hållbar utveckling i utbildningen

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 9-10 och 34 §§ skollagen

Lgr 11

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet, Skolans uppdrag och Varje skolas utveckling

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8. Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Bedömningsområde: Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande i de delar av utbildningen som berör hållbar utveckling

Författningsstöd

1 kap. 4-5 §§, 4 kap. 9 och 13 §§ skollagen

Lgr 11

Särskilt i Lgr 11 inom detta bedömningsområde;

1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8. Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav för grundskolans ämnen